Kendimi din ve hakikat hakkında konuşacak kabiliyette görmüyorum ama basit ilkelerim mevcut. Bilgiye dönüştürecek kadar test edemediğim inançlarımı da bu ilkeler etrafında şekillendiriyorum.

Az sayıda inancın, çok sayıda inançtan daha iyi olduğu, insanın inançları konusunda *minimalist* olması gerektiği de bu ilkelerden biri. *Üst-inanç* diyelim buna, zihninizi ne kadar az sayıda ve o kadar genel inançla doldurursanız, hayatı anlamak ve doğru karar vermek daha kolaydır. İnançlara dair bu *üst-inancımı* tabii ki test etmedim, *doğru karar vermek* ne mesela veya az sayıda ama yanlış inancın, çok sayıda ama doğru inançtan iyi olduğunu nasıl iddia edebilirsin, bunların savunmasını yapamam. Yine de bir düşünce gelip kafama *inanç* kabilinden takıldığında *ben bu düşünceye inanç rütbesi vermeli miyim?* diye sorarken *inançlarım arasında yeterli boşluk, bu inanca bir kadro var mı?* diye bakıyorum.

Allah inancı da bu az sayıda tutmaya çalıştığım genel inançtan biri. Kainattan ayrı birden çok tanrı yerine kainatla bir de olabilecek tek tanrı çok meselede beni uzun uzun spekülasyon üretmekten koruyor.

Ancak insanlar spekülasyon üretmeyi, bilmedikleri ve bilemeyecekleri konularda konuşmayı ve bunlardan bir *metafizik* üretmeyi seviyorlar. *Astroloji* dediğimiz faaliyet de böyle. Tevfik Uyar'ın *Astrolojinin Bilimle İmtihanı* kitabını okuyorum. Bir yandan da insanların neden bu metafiziğe inanmaya ihtiyaç duyduklarını düşünüyorum.

En başta Astrolojiyi fazla ciddiye alanlar için ufak tefek iç çelişkilerden bahsedeyim:

Gökyüzüne baktığımız zaman burç takımyıldızlarının büyüklükleri aynı değil. Güneşin bunlarda geçirdiği süre o sebeple eşit 29-30 gün olamaz. Güneş yıldızlara göre her gün 1 derece daha farklı bir yerden doğarken tam 30 günde bir burç atlamaz. Aynı mesele *astrolojik evler* veya *ay burcu* gibi mevzular için de geçerli.

Ayrıca dünyanın eksen açısı 25.800 yıllık bir periyotta değişir. Bu da MÖ 600 yılında belirlenmiş burçlar ve denk düştükleri tarihlerin artık geçerli olmadığı anlamına gelir. Astroloji bugün *bulunmuş* olsa Güneş burçları şu şekilde olacaktı:

Burç	Tarihler
Oğlak	20 Ocak - 16 Şubat
Kova	16 Şubat - 11 Mart
Balık	11 Mart - 18 Nisan
Koç	18 Nisan - 13 Mayıs
Boğa	13 Mayıs - 21 Haziran
İkizler	21 Haziran - 20 Temmuz

Burç	Tarihler
Yengeç	20 Temmuz - 10 Ağustos
Aslan	10 Ağustos - 16 Eylül
Başak	16 Eylül - 30 Ekim
Terazi	30 Ekim - 29 Kasım
Akrep	29 Kasım - 17 Aralık
Yay	17 Aralık - 20 Ocak

Sürelerin hepsinin eşit olmadığına dikkat etmişsinizdir. Oğlak 26 gün sürerken, Başak 44 gün sürüyor.

Astrologlar bu itiraza aslında astrolojik sistemin takımyıldızlarla o kadar alakası yok diye cevap veriyorlar. Burç sistematiğinin gökyüzüyle bir ilişkisi kalmadığının farkındalar ama konu zaten gökyüzündeki yıldızlar değil, bizim gökyüzünü bölme şeklimiz onlara göre.

Ancak şöyle bir sorun var: Bir astrologa giderseniz sizden doğum saatinizi ister ve tüm gezegenlerin konumunu, gezegenlerin hangi astrolojik evlerde bulunduğunu ve bu konumların bizi nasıl etkilediğinin bu dakikalık bilgiyle değişebileceğini söyler. Doğum saatine kadar dikkat etmek yorumlarken mühim sayılır ama söylediklerinin yıldızların kendisiyle bir ilgisi olmadığını söyleyince günlerin bile önemi kalmaz. Buradaki tuhaflık göz yaşartıcı.

Batının astrolojik sistemi 5 gezegenin bilindiği Babil'den beri değişmemiş, sonradan keşfedilen gezegenlere de rol verilmiş. Pluton mesela bu gezegenlerden biri, adı gezegen olduğu için o da astrolojik yorumlarda yerini almış. Ancak Güneş Sisteminde Pluton'dan daha büyük ve daha yakın astroidler olduğu halde, nedense *kaderimizi etkileyen* gezegenler arasında sayılmıyorlar.

Babilliler metafizik açıdan bu gezegenleri *tanrı* diye görmüşler, hani Hz. İbrahim'in tanrılıklarını reddettiği *yıldızlar* var ya, işte onlar bu *yıldızlar*. Bugünkü adlarının Jupiter, Saturn, Mars gibi tanrı adları olmasının kökeni de bu zaten. Teorik olarak İbrahimî gelenekten gelen birinin bu yıldızların *kaderimiz* üzerinde etkili olduğunu hiç düşünmeden reddetmesi beklenir ama nedense batıl da olsa güzel hikayeler kolay ölmüyor.

Fal gibi değil ama insanların karakterlerini etkilediğine inanıyorum diyor kimisi. Etrafımdakilerin geneli böyle diyor. Fal kısmına inanmıyorlarmış ama Aslan burcunun liderlik vasfına, Boğaların yemeyi sevdiğine falan inanıyorlarmış. Sorun şu ki, insanların karakterini belirlemesiyle, Merkür retrosunun hayatınızı etkilemesi arasında bir fark yok. Bunların ikisi de aynı sistematik içinde geliştirilmiş, doğduğunuzda Venüs'ün diğer gezegenlerle yaptığı açı aşk hayatındaki genel karakterinizi belirliyorsa, Venüs'ün önümüzdeki hafta hangi evde bulunup, hangi gezegenlerle hangi açılarda

bulunacağı da *gelecek haftaki aşk hayatınızı* belirleyebilir. *Başaklar çok düzenli olur* diyen biri bu sistematiğin en yalınkat haline inanmakta. Madem Güneş burcunun genel karakterin üzerinde etkili olduğunu söyleyene inanıyorsun, onun sunduğu *diğer bilgilere* de inanman gerekir.

Doğduğunuz vakitte Güneş'in pozisyonunun karakterinizin önemli taraflarını belirlediğine inanıyorsanız, neden yarın olacaklar üzerinde etkili olacağına inanmıyorsunuz? Yok astrolojinin *o kadar da fazla* bilgi vermediğini düşünüyorsanız, neden karakteriniz gibi hayli kompleks unsurların etkileşimi olan bir şeyin Güneş'in, ayın veya diğer gezegenlerin konumlarıyla ilgili şekillendiğini düşünüyorsunuz? Buradaki tutarsızlık çok ilginç.

Bir sebep şu olabilir: İnsanın kendini inşası zor. Anneme çok düşkünüm demek yerine, Yengeç erkekleri annesine düşkündür demek daha kolay geliyor. Bunun babamın 5 yaşında ölmesi gibi gayet mantıklı sebeplerini bir kenara bırakıp, Yengeç erkeği olmakla izah etmem beni kendimi fazla soruşturmaktan da koruyor. Kovalar mantıklıdır diyor mesela, mantıklı davranmak o zaman daha kolay geliyor, kendini bu şekilde inşa etmeye imkan buluyor, Başaklar titizdir diyor ve kendini temizliğe verebiliyor, ben titizim derkenki sorumluluk ve izaha gerek yok.

Sanırım insanların kendini inşasında bu gibi ipuçlarının önemi hayli fazla. Ben çocuklara soğuk su içerseniz hasta olursunuz bile demiyorum, çünkü soğuk su içseler de, içmeseler de benim bu telkinimi doğru çıkaracak şekilde hasta olduklarını farkettim. Aynı şekilde bir insana sen Yengeçsin, sen Akrepsin, sen şöyle davranırsın, sen böyle davranırsın gibi telkinlerin de kendini gerçekleştiren kehanet gibi olduğunu düşünüyorum. Burçlarımız karakterimizi belirliyor çünkü biz karakterimizi onlara göre belirliyoruz. Dahası başkalarını da bu kategorilere göre anlıyoruz. Evde oturmayı da severim, boş boş gezmeyi de severim ama tipik bir Yengeç olarak evde oturduğum zaman göze daha çok batıyor. Gezmeyi seven bir burçta doğsaydım, evde oturduğum değil, gezdiğim konuşulacaktı.

Naçizane bu gibi yalan tanrıların hayatımı belirlemesine tanım icabı karşıyım. Bunlar batan tanrılar, güvenilmez, söyledikleri anlaşılmaz, kendi aralarında çelişen tanrılar. Bunların vahiylerini yorumlayan rahipleri de birbirleriyle çelişen ve bilmedikleri konularda masal anlatan zavallılar. Dahası, velev ki doğru olsun, bunları reddetmenin büyüyü, sihri ve sair batıl ilimleri reddetmek gibi bir vazife olduğu belli. Cinlerin gücünü, onlar güçsüz olduğu için değil, sen daha güçlü bir ilaha inandığın için reddedersin.

Hayatımı Babil'in yıldızperestlerinin uydurduğu saçma metafiziğin belirlediğine inanmıyorum. Ben İbrahim'in rabbine iman ederim.